

การสัมมนาสมาคมครูภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่นแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 30
ในหัวข้อ “สอนออกเสียงสำเนียงญี่ปุ่นอย่างไรให้เข้าใจง่าย (ระดับพื้นฐาน)”
วันเสาร์ที่ 19 สิงหาคม 2566 เวลา 10.00 - 12.00 น.
รูปแบบออนไลน์ ผ่านโปรแกรมซูม

กล่าวนำ โดย อาจารย์สุพรพันธ์ จิตรบรรเทา อุปนายกสมาคมครูภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่นแห่งประเทศไทย
อุปนายกสมาคมฯ ได้กล่าวถึงการสอนออกเสียงว่า เป็นเรื่องสำคัญสำหรับการเรียนภาษาทุกภาษารวมทั้งภาษาญี่ปุ่น หากนักเรียนจำการออกเสียงไปแบบผิดๆ จะแก้ไขได้ลำบาก หลายท่านอาจจะคิดว่าการสอนเรื่องนี้เป็นเรื่องยาก สมาคมจึงได้เชิญ อ.วรรณดา ตติยโชคสกุล ผู้เชี่ยวชาญเรื่องการสอนออกเสียงภาษาญี่ปุ่นมาเป็นวิทยากรเพื่อบรรยายเรื่อง “สอนออกเสียงสำเนียงญี่ปุ่นอย่างไรให้เข้าใจง่าย” และได้กล่าวขอบคุณวิทยากรมา ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ อุปนายกสมาคมฯ ยังได้ประชาสัมพันธ์กิจกรรมแข่งขันแนะนำหนังสือครั้งที่ 2 และเชิญชวนคุณครูร่วมส่งนักเรียนมาแข่งขันในครั้งนี้ด้วย

สรุปเนื้อหาโดยย่อจากวิทยากร อาจารย์วรรณดา ตติยโชคสกุล

วิทยากรเริ่มต้นโดยการถามคุณครูว่าอาจารย์ชาวไทยสอนออกเสียงได้หรือไม่ ซึ่งคุณครูที่เข้าร่วมสัมมนาให้ความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ควรให้อาจารย์ชาวญี่ปุ่นซึ่งเป็นเจ้าของภาษาเป็นผู้สอน แต่ในมุมมองของวิทยากรได้กล่าวว่า ในการสอนภาษาญี่ปุ่นนั้นเราเลี่ยงไม่ได้ที่จะไม่ออกเสียงเลย และการออกเสียงของเรานั้นแม้จะไม่ใช้การสอนออกเสียงโดยตรง แต่นักเรียนก็จะเรียนรู้การออกเสียงของเราไปพร้อมการเรียนไวยากรณ์ ดังนั้นจึงเท่ากับว่าคุณครูชาวไทยเองก็สอนออกเสียงให้นักเรียนด้วยไม่ว่าเราจะตั้งใจหรือไม่ก็ตาม คุณครูที่สอนภาษาญี่ปุ่นทุกคนจึงต้องเรียนรู้การออกเสียงให้ถูกต้องเพื่อเป็นตัวอย่างให้กับนักเรียน

วิทยากรได้กล่าวถึงปัญหาหลักในการออกเสียงที่ไม่ถูกต้องว่าเกิดจาก Accent ซึ่งคนไทยมักจะออกเสียงสูงในแต่ละคำศัพท์ทำให้เกิดเป็น ヽ ン หลายช่วง ในขณะที่คนญี่ปุ่นจะออกเสียงเพียง 1 – 2 ヽ ン ใน 1 ประโยคเท่านั้น จึงเกิดเป็นข้อแตกต่างที่เห็นได้ชัด และได้กล่าวถึงหน้าที่ของ Accent คือ 1) แยกความหมายของคำศัพท์ และ 2) ตัดแบ่งคำศัพท์

ต่อมาวิทยากรได้กล่าวถึงกฎการออกเสียงค่านามตั้งแต่ 2 พยางค์ จนถึงหลายพยางค์ว่ามีวิธีการออกเสียงอย่างไร และการออกเสียงที่ผิดจะให้ความหมายที่แตกต่างกันอย่างไร จากนั้นให้คุณครูทดลองออกเสียงคำศัพท์ตั้งแต่ 2 พยางค์ขึ้นไป จนไปถึงระดับประโยค และได้แนะนำให้คุณครูรู้จักกับพจนานุกรมการออกเสียงด้วย เช่น พจนานุกรม NHK 日本語発音アクセント辞典 และพจนานุกรมออกเสียงภาษาญี่ปุ่นออนไลน์ OJAD โดยได้สอนวิธีใช้ให้ด้วย

ต่อมาวิทยากรได้กล่าวถึงการไม่ก้องของเสียงสระ ซึ่งจะพบเมื่อสระเสียง [i] และเสียง [u] ไปอยู่ระหว่างพยัญชนะเสียงไม่ก้อง และอยู่ตามหลังพยัญชนะเสียงไม่ก้องที่อยู่ในตำแหน่งท้ายคำ ซึ่งหากนักเรียนไม่ทราบจุดนี้ก็อาจทำให้ฟังผิดเพี้ยนไปได้

ในช่วงสุดท้ายวิทยากรได้กล่าวถึงการฝึกออกเสียงแบบ Shadowing ซึ่งเป็นวิธีการฝึกอย่างหนึ่งสำหรับการล่ามแบบพูดพร้อม การฝึกออกเสียงแบบ Shadowing คือการเปล่งเสียงพูดตามหลังเสียงที่ได้ยินทันทีโดยไม่ต้องรอให้จบประโยคก่อน และต้องเปล่งเสียงพูดให้เหมือนมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ราวกับเป็น “เงา” ซึ่งผลที่ได้หลังจากการฝึกออกเสียงแบบ Shadowing คือ 1) การออกเสียงดีขึ้น โดยเฉพาะ Accent และ Intonation 2) ความสามารถในการพูดดีขึ้น 3) ความสามารถในการฟังดีขึ้น และ 4) จากรายงานผลการเก็บข้อมูลพบว่าส่งผลดีต่อการอ่านอีกด้วย

กล่าวปิด โดย อาจารย์สุพรรณธ์ จิตรบรรเทา อุปนายกสมาคมครูภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่นแห่งประเทศไทย
อุปนายกสมาคมฯ กล่าวขอบคุณวิทยากร คุณครูที่มาร่วมงาน และปิดงานสัมมนาครั้งที่ 30
ปิดงานสัมมนาเวลา 12.00 น.

การประเมินผลการดำเนินงานสัมมนา

งานสัมมนาครั้งนี้ผู้สมัครเข้าร่วมสัมมนารวม 164 คน (เป็นสมาชิก 55 คน คิดเป็นร้อยละ 33.5 ไม่ได้เป็นสมาชิก 109 คน คิดเป็นร้อยละ 66.5)

ผู้เข้าร่วมงานรวม 121 คน ตอบแบบสอบถาม 88 คน คิดเป็นร้อยละ 72.73

การประเมินผลระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานใน 5 ด้าน โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งระดับคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 1 : ความพึงพอใจงานสัมมนา

หัวข้อ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
1. วันเวลาเหมาะสม	4.77	มากที่สุด
2. ระยะเวลา (2 ชม.) เหมาะสม	4.74	มากที่สุด
3. เนื้อหาเหมาะสม	4.87	มากที่สุด
4. ได้รับประโยชน์	4.91	มากที่สุด
5. อุปกรณ์และระบบเหมาะสม	4.72	มากที่สุด
ภาพรวม	4.80	มากที่สุด

ส่วนที่ 2 : ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสัมมนาครั้งนี้

-อยากให้มีระยะเวลาการอบรม (1 คน)

ส่วนที่ 3 : ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหัวข้อการสัมมนาครั้งต่อไป

-การสอนวัฒนธรรมประเพณี (3 คน)

-การสอนเกี่ยวกับการอ่าน (3 คน)

- การฟัง-การสนทนา (2 คน)
- แนวทางการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่อการท่องเที่ยว (2 คน)
- เทคนิคการสอนคำศัพท์ (2 คน)
- การสอนสนทนาที่สนุกสนานและแนวทางวัดผลที่หลากหลายแบบนักเรียนไม่รู้ตัวว่านี่คือการประเมิน
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคนิคการสอนเกี่ยวกับการใช้หนังสือมินนะ
- การสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่อประยุกต์ใช้กับงานอาชีพต่างๆ ด้วยภาษาญี่ปุ่นในระดับต้น
- การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นสำหรับเด็กเล็ก วัยประถม
- การสอนไวยากรณ์ให้เข้าใจง่าย เช่น อกรรมกริยาและสกรรมกริยา
- แนะนำเว็บไซต์สำหรับฝึกภาษาญี่ปุ่นด้วยตนเอง